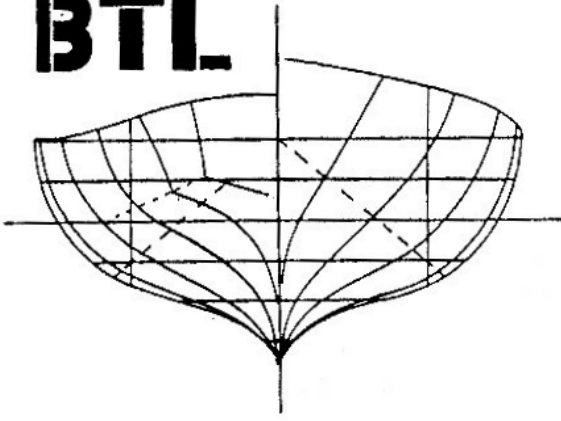


BTL



Bornholms Træbådelaug

Nyhedsbrev nr. 3

2007



Mettes lommejolle i fin form under bådetræffet i Helligpeder.

**I dette nummer – ”Chimera” sejler nu turistsejlad fra Svendborg.
Læs skibets historie før årene på Bornholm.**



Åbent hus arrangementet søndag d. 3/6

Det blev en herlig søndag.

Både og mennesker mødtes og god musik fra "Østersøens Perler" opstod.

Selv solen skinnede og øllet smagte bedre end det plejer.

Ca. 500 personer besøgte os på dagen for at se hvad vi fordrev tiden med.

Vi berettede om vore planer og selv om vi ikke var færdige med alt, var der noget at se på, medlemmer at snakke med og meget at spørge om. Der blev også skabt kontakter og lavet aftaler.

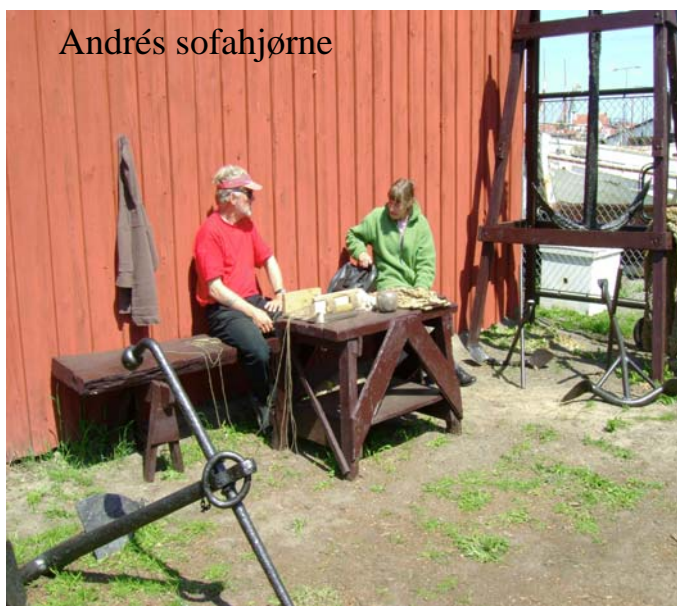
Der kom besøg fra Skillinge, "Klara Marie" bygget 1883 af Søren Mathias Bech i Rønne. Umiddelbart efter åbningstalerne meldtes det at skonnerten var på vej ind i havnen.

Timet og tilrettelagt.

"Mester" deltog også, og det kønne skib bidrog ligeledes med "åbent skib" til de gode oplevelser.



Andrés sofahjørne



Vi oplevede en redningsopvisning i havnebassinet og åbne skibe hos Marinehjemmeværnet og slæbebåden "Ursus".

Horst stillede den værste sult hos gæster og deltagere fra sin mobile kabys.

Ja sådan var den dag i korte træk.

Grete og Ole taler om garnknytning og lanternefarver

Træbådstræffet i Helligpeder søndag d. 17/6



Endnu et sommerarrangement blev velsignet af det skønneste vejr.

Grete Kusk holdt samtidig indvielse af sin herlige hytte på havnen.

Sejl på havet, træbåde i havnen og kaffe og øl i hytten.

Harmonikaens toner smøg sig om sildegammer og fiskerskure.

Af og til har man det rigtig godt.

Byggeriet til museets udstilling!

Det opmærksomme medlem vil have observeret en stilstand i byggeriet.

Jeg må nok påtage mig skylden.

Jeg kendte ikke til varigheden af Teknisk Forvaltnings sagsbehandling, da vort åbent hus arrangement blev planlagt, og da jeg efter et par måneder rykkede for et svar på vor ansøgning om byggeri af halvtaget, var behandlingen ikke påbegyndt. På tidspunktet hvor vort byggeri skulle påbegyndes for at stå klart inden 3/6 havde jeg åbenbart fejlagtigt forstået, at kun et par bagateller manglede inden tilladelsen kunne gives, og jeg satte byggeriet i gang.

Det kan have irriteret sagsbehandleren og være årsag til nogle krav om brandsikring eller større afstand til naboerne. Vi arbejder nu med en løsningsmodel, og en fornyet ansøgning skal behandles. Så det varer lidt tid endnu inden den færdige udstilling kan ses.

Det er frygteligt surt.

Poul

Lorjabyggeri

Vi påbegynder byggeriet af den fladbundede pram til Sorthat-Muleby Borgerforening **onsdag d. 5. september.**

En ret enkel konstruktion, men en god båd.

Er der nogen der vil deltage, evt. sideløbende med dit personlige lorja-projekt, så kontakt John på tlf. 56976082





Kontingent 2007:

200,- / ordinært medlemskab,
Hvor man er velkommen når som
helst.

700,- / det udvidede, med
maskinadgang og alm. elforbrug.

Efterlysning !!!!

Folk i malerhabit.

Lørdag 11. aug. kl. 14.00

**Vi skal male værftet på Sydhavnen
rødt.**

**Grillmad med bådebyggerbryg for
en flad 50er.**

Tilmelding Børge senest 9/8:

Tlf. 40924806

eller nærmeste politistation

Annonce:

Godt Bådebyggerbryg

- Til gaver og indvortes brug -

1 kasse á 15 stk. ½ l. fl.: kr. 225,-

***Husk klubaften onsdag
og klubformiddag søndag.
Både i Allinge og Rønne***



Bestyrelsen:

Formand:	Poul Forum Sørensen, Grønnegade 3, Rønne	56950735
Næstformand:	Jens Erik Jensen, Søndergade 31, Allinge	56445018
Sekretær:	Mette Bing, Krummeledvej 12, Hasle	56966736
Kasserer:	Erling Vagn Andersen, St. Torv 6A, Rønne	56952723
Medlem:	John Hansen, Rønnevej 53, Åkirkeby	56976082
Suppleant:	Mikkel Christensen, Storegade 30, Svaneke	56483069
Suppleant:	Horst Leider, Bedegadevej 42B, Allinge	56966636
Revisor:	Ole Nielsen, Søndergade 16, Allinge	21731285
Suppleant:	Lars Kølle,	

Den skotske general faldt i krigen, men ”Chimera” sejler stadig.

(Bornholms Tidende 9.7.1977)

Den forunderlige historie om skibet, der i 1912 blev bygget som lystyacht.



I 1947 skete der en sensation i Gudhjem.

- Der kom et nyt skib til havnen, som var det største siden 1870. Den gang var en brig på 200 tons hjemmehørende her. Det ny skib ”Chimera” angaves at kunne laste 150 tons.

Skibet blev købt i Cardiff i England af kaptajn Johs. Koch og skipper Johs. Kjøller. Planerne med det var at bygge det om til lastfartøj og erstatte dampmaskinen med en motor.

Skibscertifikatet oplyser: Bygget i 1912 i Sandhaven i Skotland af træ. Længde 26,39 m, bredde 5,87 m, dybde 2,23 m, 86,45 bruttoregister tons, nettotonnage 49,4 tons.

Uddannelsesskib

”Chimera” blev stationært skib for lodserne. Der var 20 lodser om bord som lærlinge, og der var da 24 køjer. Lodserne skulle være parate til at blive overført til skibe på vej gennem kanalen. Overførsel skete i joller.

I 1939 fik ”Chimera” en ny opgave, idet det blev øvelses skib for kadetter, men ved krigens afslutning blev det lagt op.

Søfolk fra Cardiff kan stadig huske det gamle skib, og Poul Sonne, »Østlandsrederiet», har personligt talt med nogle af dem under et besøg i Cardiff. Interessen var stor, og han måtte love at sende billede over til Cardiff, visende skibet, som det nu ser ud.

Johs. Kjøller havde inden han købte "Chimera" en anden båd, »Sydvestmonsunen». Den var bygget i 1912 i Køge og blev i 1945 købt af Johs. Kjøller, der da boede på Christiansø. I 1969 var den hjemmehørende i Hasle under navnet, "Helle Munch". Den blev solgt til ombygning til lystfartøj til Irland. Denne båd var mindre end »Chimera», og det var grunden til at Johs. Kjøller ønskede at skifte skib.

Kaptajn Johannes Koch blev reder for «Chimera» og Johs. Kjøller blev skibets fører. Til avisen udtalte de, at det var et godt skib bygget af eg. Efter ændringer til lastfartøj ville det komme til at stå i 80.-100.000 kroner.

Rejsen fra England til Rønne forløb ikke uden dramatik. Med om bord var Andreas Koch, som Johs. Kjøller betegner som en velnæret fyrbøder.

Det var en virkelig god maskine, der sad i skibet, og det kunne sejle 14 mil, og bådebygger Knud Stenby i Rønne fortæller, at det var et meget stort skruehul, der var i båden.

Den store maskine skulle fodres med kul, men der var ikke forsyninger nok med. Derfor måtte alle de løse ting, der var om bord, som kunne brænde, puttes i det forslugne fyr, men hjem til Rønne nåede man dog.

Træværk fra "Chimera" blev kunstting

Johs. Kjøller fortæller, at da skibet kom på værft i Rønne, blev der solgt forskel lige dele, der ikke længere skulle anvendes. Han mener, at dampkedlen havnede på et bornholmsk savværk, men det har dog ikke hidtil kunnet efterspores. Stenby tror, at maskinen blev solgt til ophugning til »Produkten».

Den gamle skrue, der var en seks tommer høj, firebladet bronzeskrue, blev solgt for 250 kroner.

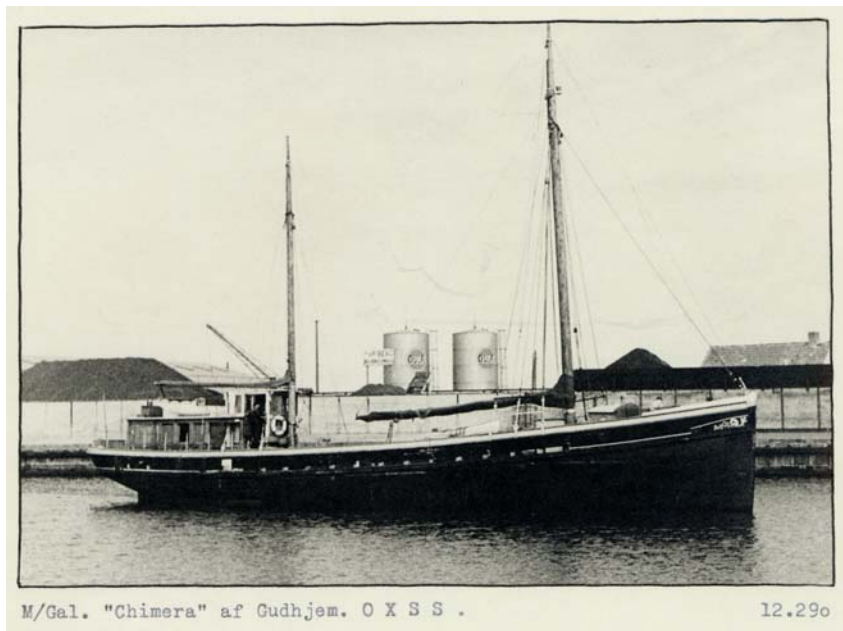
Køjerne blev solgt til Kaj Madsen i Rønne, der benyttede dem i et lystfartøj.

Forskelligt træværk blev udskiftet og meget af det gamle træ, blev benyttet (og noget findes endnu) til træskærerarbejder, idet Johs. Kjøller bearbejdede det kunstnerisk. I Alkimisternes udsalg i Melsted, der drives af Johs. Kjøller og hans kone, kan man stadig se ting forarbejdede fra »Chimera».

På skibet er der også stadig noget tilbage, som har været i det oprindelige skib, men det er ret få ting.

Det gamle dækhus, der oprindeligt stod foran står nu agter. Her er det gamle træ værk og skabe bevaret, og her hænger også et meget smukt barometer fra skibets første dage.

Også rattet er det oprindelige.



M/Gal. "Chimera" af Gudhjem. O X S S .

12.29o

Den videre skæbne

Efter at skibet havde været på værft i 1½ år var det klart til at sætte ind i fragtfart med en ny motor af mærket »Alvin». Den købtes af fisker Knud Holm i Gudhjem. Nu er »Chimera» forsynet med en Mercedes-Benz diesel på 320 hk fra 1965.

»Chimera» kom til at sejle tre år fra Odense, men blev så hjemskrevet i Gudhjem.

I maj 1955 blev det ombygget til passagerskib til ruten Gudhjem-Christiansø, som blev drevet af Johs. Kjøller. Osvald K. Jensen, Gudhjem, og Sonne købte »Chimera i 1959.

I november 1967 gik det over til rederiet »Østlandet i Svaneke, der også ejer »Ertholm».

Fra overtagelsen har skibet stort set kun været benyttet til skibsfart til øen i et par måneder hver sommer, dels fra Gudhjem, dels som afløser for postbåden »Peter» af Svaneke.

Ombygningen fandt sted på værftet i Rønne og skibet sejlede i en række år som lastfartøj. Derefter satte Johs. Kjøller det ind på en rute til Christiansø. Efter salg tilhører det nu Rederiet »Østlandet» I og benyttes stadig som passagerbåd til Christiansø.

I avisen dengang, i 1947, blev navnet stavet »Chemera», men Erik Pedersen (Med sejl, damp og motor) skriver, at det oprindelige navn var »Chimaera» og at det efter ombygning i Rønne fik navnet »Chimera. Johs. Kjøller, der nu bor i Melsted, mener, at navnet stammer fra William Shakespeares skuespil »Stormen», hvori en luftånd med det anførte navn forekommer.

Det er sikkert også sandsynligt. Skibet er bygget i 1912 i Sandhaven af J.G. Forbes. Det blev bygget som yacht med dampmaskine af en general og var beregnet til lystbåd. Det fortælles, at generalen og hans søn begge blev indkaldt i verdenskrigen 1914, og at de begge faldt. I 1917 blev skibet solgt til Cardiff- lodserne i Bristolkanalen.

Vore dages Chimera

På »Chimera« findes ved bovsprydet en figur, der er bevaret fra skibets bygning. Den hentyder formentlig til den luftånd, der skal have givet den navn.

I øvrigt fortæller skipper Poul Sonne, rederiet »Østlandet«, at han ikke mener, at der findes ret meget tilbage af det oprindelige skib i den udvendige beklædning m.v. Der er i de senere år ofret 60.—70.000 kroner om året i vedligeholdelse på skibet.

Det er nu indregistreret til 150 personer. Han mener, at skibet har sejlet omkring 25.000 mennesker over om året. Det vil sige, at omkring en halv million passagerer i tidens løb har sat deres fødder på dette ærværdige skibs dæk.

I den første tid »Chimera« sejlede passagersejladts var det forsynet med to master. Det var en galease. Af praktiske grunde er agtermasten nu kun af meget ringe højde.

Til trods for de mange ombygninger m.v. er det stadig den oprindelige facon, skibet har, og man kan godt tænke sig, at den forlængst afdøde general og hans søn i Skotland, har haft megen glæde af at sejle med så stor og flot en lystbåd.

Vilhelm Kjølbj

